

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Folyóév: Negyedévre . . . 3 korona.
 Évi: . . . 12 „
 Előre: Negyedévre . . . 5 „
 Évi: . . . 20 „

Felolós szerkesztő
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

Egyeszedik ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon

A szomszédban.

aug. 28.

A legnagyobb érdekekkel bírunk az, a mi ez idő szerint a szomszéd Ausztriában történik. A mi ugyanis nálunk ez idő szerint teljességgel pihen minden politika, odaát a szoktnál is élénkebben lüktet. Sőt valósággal politikai vihar dühög, amelynek láttára jogosult ez a kérdés és vajjon Körber dr. hányatott kormányhajója kibírja-e még ezt a megpróbáltatást is?

A szenvedelmek, mint azt már Ausztriában régóta megszoktuk, ezuttal is a nemzetiségi és nyelvi politika területén csaptak fel. A mi azonban eddigelé a sértett és sérelmeiről hangosan és erőszakos módon panaszkodó félnek a csehek tünnek, e pillanatban a változatosság okából a németek vannak eltelve adáz haraggal. Az osztrák németiség erőteljesen fujt bele a bécsi kürtbe, kibontotta a háborus zászlót és augusztus 18-án, a király születésnapjának évfordulóján emlékezetes népgyűlést tartott a sziléziai Troppauban, amely népgyűlés tónusát Volf és Türk urak adták meg, a melyben tehát határozatilag konstatálni jónak látták, hogy a németek dinasztikus érzése csökkent. Mert a nagy német urak egy-egy antidinasztikus tüntetésre mindig szívesen keresnek alkalmat.

És vajjon mi az oka az új zene-bonának? Körber dr. egy kormányzati intézkedése miatt tört ki a háború. Elrende te ugyanis, hogy a Sziléziában lévő két német tanítóképző intézetben szlávnyelvű párhuzamos osztályokat létesítsenek. Ezt az intézkedést a németiség hajlandó úgy tekinteni, mint nemzetiségi területének és birtoklásának súlyos megháborítását és ezért üzent hadat a kormánynak. A német parlamenti pártok végrehajtó bizottsága személyesen is felkereste Körber urat, de a kapott válasz nem elégitette ki őket. Am a német urak úgy

mondják, hogy egyéb okuk is van a Körber-kormány elleni elkedvetlenedésre. Nem találkozik tetszésükkel az a nemzeti irányu fejlesztés, mely a hadsereg terén történik, nem helyeslik azt sem, hogy a zágrábi egyetemen végzett ifjak Ausztriában nesztrifikáltatják diplomájukat. Vajjon az új helyzetnek mi lesz a következménye, azt ma még megmondani bajos. Annyi bizonyos, hogy a csehek örömmel látják a németeknek a kormánytól való eltávolodását és még szívesebben vennék, ha a bonyodalomnak a Körber-kormány áldozatul esnék.

Körber ur nemrégiben Ischlben járt a felségnél. Informálta őt a helyzetről, azután Galiciába utazott politikai utra. A lengyelek, az egyetlen szláv párt, mely Körber urat támogatja, azért dédelgeti is őket mindenkép. Legutóbb a lengyel urak arra vállalkoztak, hogy Körbert összehozzák a csehekkel, előreláthatólag ezzel is kapcsolatos lehet a kormányelnök jelenlegi utja.

A németek pedig mindezt fokozott bizalmatlansággal szemlélik. — Vajjon az őszre még cseh obstrukció lesz-e a reichstrahban avagy már a németek fujnak rézsipokat? Magyarország higgadtan nézi mindezt a bonyodalmat, de szárazon kell hogy tartsa a puskaporát.

A vidéki ipar fellendülése.

Irta: dr. E. Nagy Olivér.

Szálló igévé lett már az a mondás, melyet boldogult Szilágyi Dezsőnk is sokszor hangoztatott: teremtsünk vidéki központokat! De nem tévedek, ha azt állítom, hogy szálló igévé lett immár az a válasz is, a melyet erre a felhívásra adni szoktak, t. i. hogy: szóval igen, de tettel nem! Mert hát sajnos tény az, hogy minálunk rég megszokhatta már az ember a főváros aránytalan előtérbe tolását a vidék érdekeit kellene kidomborítani, a főváros irányadó körei és sajtója ferde szemmel nézik, hogy a vidék nem esupán morzsárt kap.

Ezt nem lehet tagadni, így van az egész vonalon és jellemző pl. egy előkelő budapesti újságnak a minap tett

megbotránkozó megjegyzése abból az alkalomból, hogy egy érdekes dolgot először egy vidéki lap közölt. Egész méltatlankodással jegyezte meg erre az a fővárosi lap, hogy ez milyen nem szokott, majd csak hogy nem illő dolog. A főváros dolga a bölcesség kisugárzása, a vidéké a hasra esés és bámulás.

Csekély kis momentum ez, de jellemző. Így vagyunk mindennel. Nem tudtuk még megtörni a vidék iránt való lekicsinylést.

De hisz ez nem is esoda, mikor a legtöbb vidéki ember lábba esik, ha a főváros bármilyen produktumát élvezheti. A főváros irodalmának torzszülöttjei esodálva olvassa, a fővárosi boulevard színházak ponyvatermékeit áhitattal hallgatja s elhiszi, hogy különb legény, mint a kiról X. vagy Y. újságíró megírta, hogy versei vagy bohózata kitűnő, nincs a világon.

Elvégre azonban ezekkel a tünetekkel — javulás reményében — meg lehetne barátkozni, ha a jelzett irányzatnak nem volna egy rendkívül fontos mozzanata is, mely alkalmas arra, hogy a vidéket gazdaságilag is háttérbe szorítsa. Nálunk a fővárosi ipar legyűri a vidékét, még akkor is, ha nem jobb annál. Ez pedig már baj. Mert a hiúságnak, nem bánjuk, megadjuk a magáét, de már a vagyoni károsodásunkat nem igen szívelhetjük.

A vidéki kisipar évtizedek óta tengődik. A régi jómódu mesteremberek kihaltak, az újak meg ugyancsak küzdenek a megélhetésért. A gyáripar reátette kezét mindazon ipari terelvényekre, amelyek ez uton előállíthatók s így az iparos existenciáját megnehezítik. De a gyáripar is oda húzódik, a hol olcsóbb a munkaerő, vagy még inkább, a hol a közlekedési viszonyok kedvezőek s az ipari terelvények előállításához szükséges feltételek fenforognak.

E szerint nem mindig az a város vagy körvnek nyer a gyáripar fellendülésével, a mely leginkább rá volna arra szorulva, hanem a gyárak alapítását egészen más körülmények befolyásolják. A vidék szepény népe és szegény városai meg községei tehát egyaránt rászorulnak az istápolásra.

Ezen a bajon fog minden valószínűség szerint segíteni a m. kormány iparfejlesztés akciója. Örömmel olvashattuk nemrég a közgazdasági szemlék ama hirdását, hogy a kormánynak, első sorban pedig a kereskedelmi miniszteriumnak egész programsorozata van az iparfejlesztés tárgyában, melynek megvalósítása esetén nemcsak a belföldi tőke fog ked-

FERENC JOZSEF KESERÜ VIZ az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószert.

vező és jövedelmező elhelyezésre találai. hanem az ország vidéki városai, mint erkölcsei testületek, valamint lakosságuk is jelentős bevételi forráshoz jutnak.

A kormány által tervbe vett a legközelebb törvényhozásilag is megállapítandó egyik terv az, hogy a vidéki pénzintézetek adómentességét fognak nyerni oly iparvállalatok részvényei után, amelyek állami kedvezményekben részesülnek. Ez igen fontos reform lenne. Sajnos, hogy vidéki pénzintézeinkben nincs elég üzleti szellem az ipari vállalkozásokra.

Nem lehetne azt talán kivétel nélkül minden vidéki pénzintézetre mondani, de hogy az állítás az esetek 90 százalékában találó, az bizonyos. A vidéki bankok és takarékpénztárak a náluk deponált milliókat rendszerint jelzáloghitel vagy többszörösen garantált személyi hitel formájában helyezik el. Ezzel szemben azonban sokkal fontosabb és jelentékenyebb közgazdasági fejlettségre mutatna az, ha nem idegenkednének ezek az intézetek a legkülönbözőbb ipari vállalatoktól és pl. gyárakba helyeznék tőküket, vagy azok egy részét, a mi aztán nem is 5-6 százalékot, hanem kellő üzletmenet esetén 8-10-15 százalékot jövedelmezne. Most már ha a kormány törvényileg biztosítja azt, hogy egy-egy vidéki pénzintézetnek valamely, az állam által kedvezményezett, tehát minden esetre hasznos irányzatú iparvállalatába fektetett részvényei adómentesek lesznek, akkor remélhető, hogy a pénzintézetek nem fognak a gyáralapítástól annyira idegenkedni, ezáltal egyrészt a vidék közgazdasági forgalmát élénkítik, másrészt pedig a saját anyagi fellendülésüket mozdítják elő.

A másik reform a kisajátítási jog kiterjesztésében áll. Új, nagyobb szabású iparvállalat létesítésére mindig szükséges a kisajátítás, azaz a tulajdonjog olynemű korlátozása, hogy a tulajdonos és a közérdek szempontjából a saját telkét esetleg kényszereladás útján is átadja a gyáralapítónak ott, ahol a gyár felépítése a legalkalmasabb.

Eddig erre bár volt törvényes intézkedésünk a kisajátítási törvényben, de ha most e rendszabályokat kiterjesztik és a kisajátítás eseteit szaporítják, ezzel csak a vidéki gyáripár fog emelkedni.

Rendkívül fontos még a kormányprogramban a kézműipar fejlesztésére irányuló akció. Vannak ipari termelvények, melyek vagy egyedül, vagy legalább tulnyomórészt kézmű útján állíthatók elő.

Csak hogy a produktumok készítőinek nincsen meg a kellő anyagi erejük. Ha már most a kormány ezeknek is a segítségére siet és kivált — a mint tervezi — kézműipari központokat szervez a vidék nagyobb városaiban, mint pl. Pozsonyban is oly jótékony emelkedés fog csakhamar mutatkozni, a melynek hasznát a vidék s kivált annak iparos lakossága fogja látni.

Reméljük, hogy mindez a szép terv rövid időn valóra válik!

KÖZIGAZGATÁS.

× Debrecen sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város házipénztárának és az általa kezelt apoknak 1905. évre egybeállított költségelirányzata a városi számvevői hivatalban, a mai alantírott naptól kezdődőleg 15 napi közszemlére kitétetett.

Ezen körülményről a város adózó közönsége oly felhívással értesítetik, hogy a költségvetési munkát a városi számvevőségénél a kitett határidő alatt a hivatalos órákban megtekinthető és az azok ellen irányult észrevételek, a közgyűlést megelőzőleg 5 nappal, írásban a városi tanáshoz beterjeszthetők. — Kelt Debrecen sz. kir. város tanácsának 1904 augusztus 22-én tartott üléséből. — A városi tanács.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Zsinati képviselők. A Tiszántúli ev. ref. egyházkerületben levő akadémiák a november 10-én tartandó zsinatra. Kiss Áron püspök elnökelete alatt a szavazatszedő bizottság tegnap délután bontotta fel az akadémiák beküldött szavazatait, melyek szerint a novemberi zsinatra rendes képviselőül Sass Béla debreceni theológiai tanárt, pótképviselőül Papp Tibor dr. mármaroszigeti jogakadémiai igazgatót küldik fel. Az egyházkerület középiskolái szintén küldenek egy képviselőt a zsinatra. Az ev. ref. egyház középiskolái Dóczy Imre középiskolai felügyelőt választották meg képviselőül. Mint pótképviselő: Borsos Benő szatmári és Sinka Sándor debreceni főgimnáziumi igazgató. Kettőjük között szeptember hónap 15-én pótválasztás lesz.

Tanárválasztás. Az ev. ref. tanítóiskolában megüressedett a múlt iskolai évben egy segédtanári állás. Ez állásra hárman pályáztak, kik közül Szabó Miklós kolozsvári helyettes lelkész tanárjelöltet választották meg. Szabó Debrecenben végezte a theológiát, aztán Kolozsvárra választották meg h. lelkésznek hol beiratkozott a tudományegyetem bölcseleti szakára s rövidesen a lelkész oklevél mellé tanári diplomát is szerez. A nagyképzetsépu fiatal ember már szeptember elsején elfoglalja új állását.

Egyházkerületi közgyűlés. A Tiszántúli ev. ref. egyházkerület nagy őszi közgyűlést már októberben megtartják. Október 4-én az egyházkerület középiskolai tanügyi bizottságának lesz ülése 5-én a főiskolai igazgatótanács ülésézik. A közgyűlés október 18-án kezdődik és tekintettel arra, hogy a novemberi zsinat tárgyait készíti elő — valószínűleg három napig eltart.

A debreceniek. Bucsujárás a Mária Pécsra. A boldogságos Szűz Mária nevenapjára bucsujárás indul lelkiatya vezetésével a debreceni r. kath. templomból. Elindulás: Pénteken, szeptember hó 9-én a templomból reggel 5 órakor. Megérkezés Mária-Pécsra szombaton a déli órákban. Visszaindulás vasárnap délután a létánia után. Hazaérkezés Debrecenbe hétfőn az esteli órákban. A podgyász elszállítására szekerek állnak rendelkezésre, melyeken mérsékelt díj mellett felveszik az uti podgyászt. A rend fenntartása céljából mindenkitől teljes engedelmesség kívánatik. A debreceni r. kath. plébániahivatal.

A nőpariskolába a beiratások szeptember hó 1-5-ig eszközölhetik. D. e. 9-12-ig d. u. 3-5 óráig, az iskola (Egyház tér 5 sz. alatti) helyiségében.

A debreceni ev. ref. egyház felsőbb leányiskolájával kapcsolatos elemi gyakorló iskoláiban a beiratás augusztus hó 29, 30, 31 napján teljesítendő az igazgatói irodában Kossuth-utca 33. sz. d. e. 9-11-ig d. u. 3-5-ig.

A beiratás alkalmával előmutatandó azok részéről, kik most lépnek iskolába a születési és himlőoltási igazolvány, kik más iskolából jönnek, ezeken felül az iskolai bizonyítvány is.

Fizetendő a tanítás díj az első félévre 10 korona az iskolai szükségletek címén 10 kor. nyugdíjilletmény fejében 30 fillér.

A II. III. és IV. osztályba csak szabályos iskolai bizonyítvány mellett vétetik fel a növendék. Aki ily bizonyítványt felmutatni nem tud, köteles a szept. 3-án tartandó felvételi vizsgálaton igazolni, hogy a megelőző oszt. számára elért tantárgyakat oly mértékben tette sajátjává, hogy felsőbb osztályba aggodalom nélkül léphet, aki felvételi vizsgálatra később jelentkezik, csak díj mellett tehet felvételi vizsgálatot.

A felsőbb leányiskolában s a tanítóképző intézetben szept. 1-3 napjain tartanak a beírások, d. e. 9-12-ig, d. u. 3-5-ig. Beiratás előtt az iskolaibizonyítvány, himlőoltási és születési igazolvány, ha a tanítóképzőbe iratkozik a tanuló, ezeken felül a tisztí vagy járás orvos által kiállított bizonyítvány és újraoltási igazolvány is szükséges.

Beiratás alkalmával fizetendő tanítási díj a felsőbb leányiskola I.-IV. osztályába járó növendék után 20 kor. az V. és VI. osztályu, s a tanítóképző intézeti tanulóért 30 kor, ezenkívül valamennyi után iskolai szükségletekre 10 kori, nyugdíj illetményük 7 korona.

Javító vizsgálat szept. 5-én, felvételi vizsgálat szept. 6-án, magán s pótvizsgálat szept. 7, 8, 9. napjain tartatik szept. 10-én d. e. 10 órakor az iskolai év ünnepélyes megnyitása, 12-én a rendes tanítás kezdete.

Előre senki ne vásároljon könyveket mert ujak is vétetnek fel.

Beiratások a görög kath. elemiiskolába. A szappanos utca 25 sz. a. levő görög kath. elemiiskolába a feltételek szept. 1, 2, 3-án mindenkor d. e. 8-12-ig d. u. 3-5 óráig fognak eszközöltetni. A beiratás alkalmával minden tanuló után 3 korona 20 fillér félévi tandíj — és az országos tanítói nyugdíjalapra 30 fillér fizetendő. A tanév szeptember hó 5-én reggel 8 órakor istentisztelettel veszi kezdetét. Debrecen, 1904 augusztus 27. Az igazgatóság.

Ösztöndíj tanulmányutra. A Nagy József ösztöndíjosztó bizottság szeptember 3-án délután 3 órakor az ev. ref. püspöki hivatalnál ülést tart. Ezen az ülésen döntik el, melyik theológiát végzett tanulóknak adják oda a külföldi tanulmányutra való ösztöndíjat. Mint értesülünk, eddig csak egy pályázat érkezett be és pedig Simon Imre a debreceni főiskola segédtanárás.

A kegyesrendiek ünnepe. Tegnap volt Kalazanti szent Józsefnek, a piaristák alapítójának ünnepe. Az emlékezetes évfordulót méltó kegyelettel ülte meg a mi rendházunk is Reggel 9 órakor ünnepélyes istentiszteletet tartott Holzinger Imre, Viskó József, Varga Ferenc és több rendtárs segédletével, melyen jelen volt az új főigazgató — házifő Várady Károly vezetésével az egész ház nagyszámú ajátatoskodó közönség. A máskor szokásos ünneplebéd az idén a küszöbön álló változások miatt elmaradt.

Nyári sélak.

— Politizáljanak-e a nők? —

Politizálás alatt a politikai eseményekkel való foglalkozást értjük, mely aktív, vagy passzív. Ha a napi politika eseményeit figyelemmel kísérik, okaikat észleltségüket tanulmányozzuk, következményeit fontolgatják és mind az eseményekről, mind a szereplőkről egyéni nézetek, ítéletek alkotunk, akkor passzív módon politizálunk. Ha pedig befolyást is gyakorolunk a politikai események menetére, ezeknek közvetlen kormányására vagy irányítására, úgy aktív politizálunk.

Vannak, kik a nőt a politizálás e két nemének egyikére sem tartják képesnek és nem tagadhatni, hogy ezen véleményüket erős okokkal támogatják. Nevezetesen azt mondják, hogy a nők sem ideje, sem hivatása nincs politikai dolgokkal foglalkozni, mert a nő, rendeltetése a házi és családi körre szorítkozik és okvetlenül elhanyagolja a kórt, ha tekintete a Szép határon túl más felé barangol. Mások azt mondják, hogy nő képzettsége nem olyan, melytől a politikai események tiszta felfogására, helyes és elfogulatlan megítélésére képesítené. S ismét mások azt állítják, hogy a politika olyan tudomány, mely nem való a túladó szívnek, már pedig a nő sokkal többet érez, mintsem elfogulatlanul mérlegelhetné a politikai eseményeket.

Ezek azoknak hatalmasak, de azért korántsem megcáfolhatatlanok.

Az első ok a leggyöngébb, mert hogy egy nő miképpen egyeztetni össze politikai foglalkozását tulajdonképpen élet-hivatásával, az az ő dolga. Egy kevés szabadság ideje minden nőnek van és ha ő ezt arra használja, hogy nemcsak azt tanulmányozza, mi hír, a nagy világban, vagy másoda újságot beszélnek a teás csészék mellett, ha nem a nagyvilág politikai eseményeivel, foglalkozik, azt bünnül nem lehet neki felróni.

A második érv is megcáfolható. Vajon mi férfiak csak arról szólunk-e, amikor értünk? Nem mondunk-e ítéletet a zenéről, nem bíráljuk-e a festők műveit, pedig talán nem vagyunk zenészek és nem tudunk látni az esetet. Nincsenek-e bizonyos alapok, melyekre művelt nő épp úgy szert tehet, mint a művelt férfi? Miért ne szólhatna tehát a nő politikáról, ha a történelmet ismeri és helyes ítélettel bír, habár nem is hallgatta a politikai tudományok elméletét.

A harmadik ok talán a legsúlyosabb. A nőnél gyakran megtörténik, hogy das Herz mit dem Verstande durchget. — Az élénk képzelet sugarai a meleg szívből eredő érzelmekbe ütközvén, gyakran delíbiabot alkotnak, melyet a nő valóságának tekint. De elvégre ez a tévedés nem terjed a legtöbb esetben háza falán túl és sokszor még ezen belül is helyreigazításra talál. De vajon nem tévednek-e a férfiak is? Vajon nem vakít-e minket is a szenvedély, a pilanatnyi hangulat, az önérdek, az elfogultság?

Ezek után kimondhatjuk, hogy a passzív politizálás a nőnek igen szép foglalkozása. Ellenben az aktív politizálás sehogysem illik a nő egyéniségéhez. Aki ugyanis politika menetére befolyást akar gyakorolni, aki a közvéleményre irányítólag akar hatni, annak csakugyan alapos tudással, messzelátó tekintettel, érett

tapasztalással és az érzelem felhőtől teljesen tiszta értelemmel kell bírnia; annak az érzelmek árján felül kell emelkedni, nem oly messzire ugyan, hogy írásmját felne ismerhesse, de nem is oly közel, hogy maga is belemerüljön. A politizálás eme neme nagyfelelősséggel jár, itt minden tévedés szerencsétlenséget okozhat, mert hatása milliókat sújthat. Azon olvasztó kemencében, melyben a kor eszméi tisztulnak, avatott kezekre van szükség, azon szövöszték mellett, hol az emberiség sorsa készül, csak sokat tanult, elfogulatlan agyak dolgozzanak.

Mesék felnőtteknek.

A bekés házastársak.

Hol volt, hol nem volt, az Ope-renciás tengeren is túl, de az Üveg-hegyeken innen volt egyszer egy fiatal házaspár. Egy óriási város sokemeletes bérpalotájában laktak, de a szomszédok közül senkivel sem érintkeztek. Nem igen jött hozzájuk látogató. Ők azonban naponként elmentek sétálni. A kíváncsi szomszédok ilyenkor utánuk leselkedtek s fejüket csóválták a némán egymás mellett haladó s koronkin egymásra mosolygó pár látására. „Milyen boldogok ezek! Hogy szerethetik egymást!”

A fiatal pár lakását körülvevő közös falakra nem egy halgatódzó fül tapadt: „Semmi nesz! Ugy élnek, mint a galambok! De nemcsak a háztársak nem perlekednek, sőt az asszony még a cseléddel sem veszekszik soha! No de ilyet!”

A kedves szomszédokat majd megölte a kíváncsiság, de mégsem tudhattak meg semmit a nevezett házaspár beléletéből, mert ajtajuk ablakuk sűrűn be volt függönyözve, a cselédet pedig hiába fogták vallatni, az szóba sem állott a kérdezősködőkkel.

A szomszédokat szörnyen bántotta ez a fumigáló modor, s nyomban megindult a találgatás; „Valami nagy titkuk lehet, hogy így elzárkóznak. — Bizonyosan szűlőt beleegyezés nélkül lettek egymással. Alkalmasint megszóktatta a férfi a lányt. — Talán bizony politikai menekültek, anarchisták. — Nem is házastársak ezek, csak titkos szövetségesek! — Jó lesz a rendőrség figyelmét felhívni gyanus viselkedésükre!”

Az eszmét tett követte. A rendőrség megfigyeltette a gyanus embereket, de semmi gyanusat sem talált rajtuk, de azért kielégítette a kíváncsiságot, mert kiderítette, hogy siketnémák az istenadták.

Igaz szerelem,

Ott, ahol az ég, a földdel érintkezik, még távolról sincs vége a világnak, sőt ott van még csak a kincsek hazája! Ott van a világ három legnagyobb hegye; az első tiszta ezüstből a második szinaranyból a harmadik meg éppen gyémántból van. Mindegyik hegyet fegyveres katonaság őrzí. E hegyeken túl egy igen öreg, de igen zsarnok királya. A király büszke volt rengő ősz szakállára és egyetlen leányára. Sokan pályáztak a szépséges királylány kezére, de az ősz király egyiket sem tartotta méltónak arra, hogy halála után a trónt örökölje.

A zsarnok király kemény munkára kényszerítette népét; arany-, ezüst- és gyémánt-bányákban dolgoztatta őket s míg ezeknek betevő falatjuk alig volt, addig a király halomra gyűjtötte a kincset palotájában. A nép nagyon el volt keseredve, s már rég elűzte volna kirá-

lyát, ha nem tekintette volna a jószágos királylányt, aki titokban segítette és vigasztalta a nélkülözőket és ápolta a betegeket.

Ő érette túrték és huzták az igát panaszhang nélkül. Tudták, hogy azt a sok kincset majd az a szépséges áldott jó királykisasszony fogja örökölni, ha az ősz király meghal, s akkor nekik is felvirad a napjuk...

Igen sok kérést kikoszorozott a szépséges királylány, sokat elutasított maga a király is. Egyik udvaronc azonban megnyerte a királykisasszony tetszését. Meg is kérte a királytól a kezét. De az ősz király megtagadta kérését, ő előkelőbb férjet szánt az ő szépséges leányának. Erre a királykisasszony is kérlelni kezdte atyját, de ez hajthatatlan maradt. Nagyon busultak emiatt a szerelmesek, míg végre elhatározták, hogy megszöknek.

Késő éjjel, mikor már az egész országban aludtak, befutettek egy sebesen vágató autombilba s elszáguldottak távol idegenben. Itt egy kis házikóban, rengeteg erdő kellő közepén boldogan éltek s csak még az apai beleegyezést várták frigyükhöz.

A királykisasszony férje ugyanis Marconi féle telegráf útján állandó összeköttetésben állott a királyi udvarnál maradt egyik udvaronc-társával. Tőle várta ugyanis a jó hírt, hogy az ősz király beletörődik sorsába, megboesát nekik s gyermekeikül fogadja őket. Csakhogy nem ez történt, A szökés hírére a király felverte az egész országot, s katonákat küldött a szökevények után, megparancsolván nekik, hogy élve, vagy halva, de hozzák tüstént előbe a vakmerőket, kik ősz fejére ilyen szégyent hoztak.

Sokáig keresték a fiatal pár rejtekhelyét, de hasztalan! Erre forradalom tört ki az országban a király ellen, kit az anyagi jószágú leánya miatt túrték meg, száműzték messze idegen országba, s a trónra forradalom vezére foglalta el.

Ezt a szomorú hírt hozta a táviró az erdei lakba. A királykisasszony férje nagyon szomorú lett erre; most már oda van a trón s a sok-sok kincs! Gondolt egy nagyot, újra befutott az autombilba s visszavitte a királykisasszonyt az apjához, hadd maradjon vigasztalója a szomorú száműzetésben.

A csoda-asszony.

Élt Bagdadban egy öreg tevehajcsár, kinek gyönyörű szép, fiatal felesége volt. Ennek az asszonynak csodájára jártak egész Arábiából férfiak és nők, ifjak és vének. Szépsége vakító volt, fiatalága elbájoló, esze pedig lebilincselő. Mindezekben fejl hiányzott belőle a hiúság és kacérság. Igen egyszerűen öltözködött és soha ékszer nem viselt. Az urát rajongásig szerette. Sok szép és gazdag ifju próbálta meg szíve hajandóságát megnyerni, de hasztalan, ő érzékellen maradt a lehevesebb ostromra is.

Hitetlenül rázták a fejüket az emberek s csak annyit mondtak: csoda-asszony.

Volt azonban még egy érzéknél is kiválóbb tulajdonsága, de ezt csak a beavatottabbak tudták; soha, semmi körülmények közt a férjének nem mondott ellen.

A sok csodát néző közt azután akadt egy fiatal szuró tekintetű arab suhanc, s mikor ez tekintetét rászegezte az asszonyra, az megrázkódott s felébredt. Az asszony hypnotizálva volt.

H I R E K.

A budapesti meteorologiai intézet jelentése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, aug. 27. Melegebb és szárazabb idő várható keleten még kevés esővel.

* **Vasárnapi istentiszteletek.** Az ev. ref. egyház templomaiban Ma délelőtt 9 órakor a következők végzik az istentiszteleteket: Nagytemplomban Sáfáry Lajos felsőleányiskolai tanár. — Kistemplomban Uray Sándor püspöki s. lelkész. Új templomban Szele György lelkész. Ispotálytemplomban Kövér Arpád szénior. Csapókeriben Kovács János népiskolai felügyelő. Homokkertben szintén lesz istentisztelet, amit egy hittanhallgató végez.

A **róm. kath. templomban** ma, Pünk. u. a XIV. vasárnapra. Délelőtt 6 órakor miséznek. Vas Károly, 7 órakor Ruzska Zoltán 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a főgim. növendékek részére, 9 órakor az ünnepélyes nagymiséét Szabó István s. lelkész mondja, nagy mise után Ruzska Zoltán prédikál, háromnegyed 11-kor a Svetits-zárda növendékei s az elemi iskolások jönnek szent misére melyet Molnár K. Dezső h. isk. igazgató mond, fél 12-kor miséznek Pák Emil. Délután 3 órakor letánia, utána szent rózsafüzér imádság.

Az **ág. hitv. ev. tempromban**, ma d. e. 10 órakor az istentiszteleteket Hudák János s. lelkész végzi.

A **gör. kath. kápolnában** 9 órakor délelőtt, d. u. 3 órakor vecsernye lesz.

* **Kamarai titkárok albuma.** Amikor a kamarai titkárok kara valamire jár, valami kedves emlékekkel szokta meglepni az odavaló titkár nejét, mintegy kiegészítésként azokért a fáradalmakért és alkalmatlanságokért, melyekkel a helyszíni titkár és a házára nézve a rendezett ünnepség jár. A titkárok a „meglepetés” rendezésével rendszerint a debreceni titkár találékonyságához fordulnak s így történt most is. Szávay titkár egy rendkívül diszes albumot készített ez alkalomra Dávidházy Kálmán debreceni műparossal. Az égetett bőrből készült, remekmű virágokkal díszített nagy album általános tetszést, sőt mondhatni bámulatot keltett az ország kamaráinak képviselői előtt, akik nem akarták elhinni, hogy a diszes tárgy Debrecenben készült. Első üres lapján művészi festéssel az ajánlás díszlett. Azután új üres lap következett, melyen „Szerző előszava” címmel tréfás vers volt olvasható Szávaytól. Ezt követték az albumlapok. Minden lapon egy-egy fotografia állt, az illető város titkáré s a képet azon város látképéből vagy életjelenetéből választott akvarell-festés díszítette. A kép alatt volt azután egy-egy négysoros vers, melyben az illető titkár bemutatja, hogy ki és mi ő. E tréfás versek a kamarai titkári kar jó ismerősei előtt csattanós humorral esendülnek el s mikor a titkárok karát Szávay a megtisztelt urnó elé vezette és az albumot átnyújtva őket sorra bemu-

tatta, hatalmas tetszést keltettek. Mutatóul ide iktatjuk a „Szerző előszavát”, mely a bemutató verseket mintegy megindokolja:

Nagyságos asszonyom, szómmal meg ne bántsam,
Nagyon szépen megkért valamennyi társam,
Hogy a színe elé vezethessem őket,
Ezeket a hírhedt rendetlenkedőket.

Azt mondtam nékiék: „én azt nem tehetem.
Kegyes asszonyunkat sokkal jobb szeretem,
Ha én eléje ily bandát vezethetnék.
Ugyan — ugyan abban mi öröme telnék?”

„Szedjétek azonban magatokat rendbe,
S menjétek előbb a fotográf-terembe,
Ott majd parancsszóra nyájas arcot vágtok,
S elviszem, nembánom, fotográfiátok.”

Futottak örömmel s hétszám nyájaskodtak,
Ruhát, bajszpedrőt sokat pazarlottak.
Végre a művészet anyyira ment vőlök,
Hogy nem röstelte már levenni a képök.

Nagyságos asszonyom, szómmal meg ne bántsam,
E sötét könyvben van valamennyi társam,
Én egy szót se szólok, én ártatlan vagyok,
Hogy ki mi fán termelt, elmondják ők maguk.

* **A japán kémek.** A japán katonák hősiességét, vakmerőségét és halálmegvetését maguk az oroszok is elismerik és csodálják. De nem kevésbé bámulják a japán kémek ügyességét, találékonyságát és energiáját, pedig ezekre nem kisebb feladat hárul, mint a harcban álló katonákra. Különösen azoknak a japánoknak, akik önként vállalkoztak arra, hogy megkísérlik a szibériai vasut megrongálását ezer veszedelemmel kell megküzdeniük, mert ha az oroszok kezébe kerülnek, kegyelem nélkül kivégzik őket. Az orosz tisztok, akik a vasuti vonal őrzetével vannak megbízva, egyáltalában nem kicsinylik ezeket az ellenségeket, sőt elismeréssel beszélnek róluk. Elküldik ugyan őket a másvilágra, ha elesipik, de oly ügyesek, hogy alig tudnak néha napján csak egyet is eljogni közülük. Megtörtént, hogy egy japán egy héten belül háromszor kísérelte meg a vasuti vonal felrobbantását s mindannyiszor sikerült elmenekülnie, bár az éber orosz őrk mind a három ízben észrevették szándékát. A japán önkéntes burják munkásnak öltözve először egy üres szállítónaton utazott a Bajkál-tó felé. Ejnek idején idején leugrott a vonatról és azonnal hozzáfogott romboló munkájához. Az orosz őrség észrevette, de sikerült egy közeli erdőbe menekülnie. Az erdőt szigorúan őrizték, de két nappal később a japán ugyanazon a helyen, ahol első ízben megkísérelte a sín-pár megrongálását, újra megjelent, abban a reményben, hogy az oroszok ott fogják legkevésbé várni. De a kozák tiszt, ismervé a keleti népek ravasz gondolkodását, Ugyanott őrséget állított fel, amely azonnal üldözni kezdte a japánt, aki újra eltűnt az erdőségben. Csak negyedszer, amikor ismét megkísérelte a reábizott feladat teljesítését, tudták a kozákok leteríteni. De súlyos sebével is kétségbeesetten védekezett és több kozákot agyonlőtt, mielőtt újabb jól irányzott lövések megölték.

* **Esküvő.** Az öreg Dóci bácsi leányának, Ilonkának volt tegnap az esküvője Szerembey Béla dr. középiskolai

tanárral. Délután 4 órakor volt a polgári esküvő. A menyasszony részéről Dóci József dalköltő, a vőlegény részéről pedig Török Péter főgimnáziumi tanár voltak a tanúk. Az anyakönyvi hivataltól a nászmenet a nagytemplomba hajtatott, hol Nagy Zsigmond dr. tanár adta az új párra az áldást. Este a menyasszonyos háznál lakodalmi lakoma volt.

* **A megtámadott prior.** Zágráb lakosságát még mindig élénken foglalkoztatja Lengyel irgalmas rendű priornak súlyos vádja, hogy az államvasutak egy mérnöke a vasuton ki akarta rabolni. Egyre valószínűbbé válik, hogy a mérnök, akit rablással vádolnak, szörnyű félreértés áldozata. A mérnököt, akiről ebben a titokzatos ügyben szó van, Kaszásnak hívják. Összes ismerőse és barátjai kizártnak mondják, hogy ilyen cselekedetre vetemedett. Legutóbb Dévay Lajos az államvasutak főmérnöke tett közzé egy nyilatkozatot a megvádolt mérnök érdekében. Elmondta, hogy Kaszást, akivel 1886-ban együtt végezte a budapesti műegyetemet, föltétlenül tisztességes és becsületes embernek ismeri. 1903. júniustól 1904. júliusig a vezetése alatt álló belvárosi mérnöki szakosztályhoz volt beosztva. Ez idő alatt volt alkalma Kaszást figyelemmel kísérenie s megfigyelésének az az eredménye, hogy minden pillanatban becsületével és szavával kész helyt állani azért, hogy a megvádolt mérnök fölötté áll minden gyanunak. Valószínű, hogy a prior megdöbbenő vádja annyira zavarba hozta, hogy Tapuskóban azért igyekezett a vonat másik oldalán kiszállani, különben is nyilván el akarta kerülni a botrányt. A rejtelmes eset ilyen közülmények között fokozott mértékben izgatja a közvélemény érdeklődését és nagy kíváncsisággal várják a prior följelentése alapján megindult vizsgálat eredményét.

* **Házasságok.** A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Molnár József Kis Eszterrel, dr. Walkó Rezső Kormos Emmával, Beke Ferenc Szénégető Máriával, Kaczovszky Gyula Zádor Margittal, Szücs Lejos Szenci Margittal, Klein Leopold Schenker Bertával, Hajdu Simon Neumann Fánival, Priszli Pál Csutorás Jolánnal, Bányai Sándor Onodi Máriával, Murvai Géza Nyéki Máriával, dr. Dzurilla Béla Szabó Margittal, Hergast József Varga Zsuzsánnával, Csóka József Pataki Zsuzsánnával, Almási József Klapek Juliánnával, Boros András Nagy Máriával, Gömöfi István Bagi Máriával, Tatár Sándor Bihari Juliánnával, összesen 17 pár.

* **Eljegyzések.** Korohma Géza Lehocski Máriával, Pál Antal Simon Etelkával, Deák Sándor Ilizi Máriával, Vitérus Béla Hock Erzsébettel, Fejér László Kecskés Eszterrel, Kecskés István István Zsupos Zsuzsánnával, Bujdosó Imre Barta Katalinnal, Rózsa György Virág Eszterrel.

* **Angelottiek bucsuznak.** Három hónap óta működik Angelotti társulata a Bika mulatóban a közönség élénk partolása mellett. Meg is érdemelte a partolást, mert igyekezett jó erőköt, érdekes számokat idehozni és változatos műsorral

Törlesztéses és egyéb kölcsönöket
Harstein Kálmán jelzalog kölcsön irodája,

a legelőnyösebb feltételek mellett
eszközöl ki o o o o o o o

Debrecen, Piac-utca 83. szám

az érdeklődést fentartani, Angelottiék ma este fejezik be a debreceni szerepléseiket. A közönség bizonyára nem fog elmaradni a bucsuról. Annyi kellemes nyári estéért, melyet szerettek, megérdemlik Angelottiék, hogy ma este zsufozt ház előtt bucsuzzanak el tőlük.

* **Baleset lecke közben.** Tegnap délelőtt a rendőrök rendes leckeórát tartottak a bűnügyi osztály udvarán. Ezenkívül Szoboszlai Ferenc 95. sz. rendőr rosszul lett és összeesett. Esésközben arcát egészen összetörte.

* **Elgázolta a vonat.** Tegnap délelőtt háromnegyed 12 óra tájban szerencsétlenség történt a katolikus temető átjárójánál a sorompó mellett. Özv. Papp Jánosné sz. Stire Zsuzsanna homokkerti 45 éves asszony éppen akkor bujt át a leeresztett sorompón a sinekre, mikor ott a Nyiregyháza felől jövő 4603-as számú személy vonat robogott keresztül. Természetesen fékezéstről szó sem lehetett már, s így a szegény asszonyt, kimerő ismerősei azt állítják, hogy teljesen süket volt, a kerekek darabokra szakadtak. Dr. Derekaszy pályorvos Dobos rendőrbiztossal megjelent a helyszínen s a hullát a közkórházba szállították.

* **Halálozások.** Debrecen város hatottai az elmúlt napon a következők voltak: Orosz János gör. kath. 21 napos, Bónis András ev. ref. 66 éves, Bercsenyi István róm. kath. 14 hónapos.

* **Textilipari tanfolyam.** A késmárki felső kereskedelmi iskola az ottani állami szövödpári szakiskolával egyetértve elhatározta, hogy olyan ifjak számára, kik valamely közép vagy felső kereskedelmi iskolában az érettségi vizsgát sikerrel letették, egyéves textilipari tanfolyamot szervez. E tanfolyamok célja, hogy a kereskedelmileg magasabb iskolázott ifjaknak a textiliparban oly mérvű szakismereteket adjon, melyek segítségével nagyobb textilipari vállalatoknál, gyáraknál, nagyobb konfekciós üzemekben jobb állásokhoz juthassanak s az ott ma helyet foglalt külföldi elemeket kiszorítsák. Látnivaló, hogy kiválóan hasznos és szükséges célt szolgál. Egyidejűleg az áll. szövödpár 2 éves tanfolyamát kellett végezni azoknak, ki ily pályára lépett, ami idő és költségvesztéssel járt. Ennek dacára eddig is akad már elég vállalkozó és próbálkozásuk sikerrel járt. Az egyéves tanfolyam az esetben ha 25 jelentkező lesz, szeptembertől júniusig fog tartani. Tandíj 200 korona.

A tanfolyam hallgatói az intézet alapintézetében évi 180 koronáért étkezhetnek.

E kínálózó alkalomra, mely kereskedelmi iskolát végzett ifjaknak módot nyújt, hogy ipari szakismereteket szerezzve jobb megélhetéshez, sikeresebb előhaladáshoz jussanak, különösen felhívjuk a figyelmet.

Tájékoztatót szerezhetni a debreceni keresk. és iparkamara hivatalában vagy közvetlenül a késmárki keresk. és iparkamara hivatalában vagy közvetlenül a késmárki keresk. és az áll. szövödpár iskolák igazgatóságainál.

* **Elfogott szerbek.** Diszes társaságot fogott be tegnap a rendőrség. A társaság amelynek tagjai Marinkovics Márkó, továbbá Nikolai Ivankovics és Kosztadinics

Markó szerb atyafiak voltak, majmokkal járt házról házra az uccagyerekek nem csekély öröme, mindenütt csődületet okozott. Szerbiába toloncolták őket.

* **Párisi asztal.** A kereskedők, iparosok és vállalkozók világát a reklámnak új, csodaszzerűen megépülő módjával ajándékozta meg a francia leleményesség. Általánosan tudott és elismert dolog ma már a reklám jelentősége a kereskedőre, iparosra, vállalkozóra nézve egyaránt. A reklám az üzlet híressé válásának az eszköze, az a csatorna, melyen a jövedelem folyik be s melyet így mindig nyitva tartani és szélesíteni kell. Egy új reklám találmánynak tehát óriási fontossága van. E téren most az egész világ figyelmét magára vonta a párisi asztal, amely a reklámozásnak a legegyszerűbb, legáltalánosabb és leglebilincselőbb módja. A párisi asztal egy francia nagyvállalkozó cég tulajdona s a világ minden művelt államában szabadalmazva van. Ezeknek az asztaloknak a bevezetése világszerte most van folyamatba és rövid idő múlva minden városban általános ipari s kereskedelmi útmutató lesz, mintegy művészi katalógusa a legjobbnak, a legdivatosabb üzleteknek és ipari műhelyeknek, amely első sorban az idegenek figyelmét fogja magára vonni. Bámolatlan reklámasztal ez. Az alakja csaknem olyan, mint a kávéházi asztaloké, azzal a különbséggel, hogy itt a márvány helyett fénylő üveglap van. Az üveglap alatt azután a cégek hirdetései olvashatók, színes képek keretében. Az ördögös asztal két oldalán egy-egy rugóval ellátott gomb van, amelynek megnyomása után a belső lap megfordul és újabb lap kerül felül, amely ismét más kereskedő cégnek hirdetését tünteti fel. Amint ezt a szenzációs találmányt Párisban forgalomba hozták, az emberek csodájára jártak. Az asztal remek és elmés kivitele bármely helyiségnek díszére válik. Kávéházakban, éttermekben, cukrászdákban, orvosok előszobájában, borbélyműhelyekben, vasuti várótermekben és minden forgalmasabb helyen lehetett látni és a közönség csodálkozásával nézte a huszadik század legszevációsabb reklámasztalát. Ez az asztal rövid idő múlva Debrecenben is látható lesz minden nyilvános helyen, telve a kereskedő cégnek hirdetéseiével.

* **Juhász-bosszu.** Tragikomikus eset történt e napokban a kenderesi határban, ahol — mint nekünk írják — egy juhász különös módon állott bosszút a gazdáján, amiért az a szolgálatából elbocsátotta. Az eset részletei a következők: Pár héttel ezelőtt Bagi András arra a felfedezésre jutott, hogy Ottó Mihály nevű számadó juhásza megcsalja őt, sőt a birkanyájából is eladott néhányat a gazda tudta nélkül. Babi a hűtlen juhászt rögtön elbocsátotta szolgálatából és más embert állított a birkanyájhoz. A juhásznak sehogyan sem tetszett a gazda eljárása, de mert bünyőségének tudatában nem tehetett semmit, elhatározta, hogy bosszút állt a gazdáján. A múlt hétvén Bagi András a kenderesi pusztán lévő 450 darabból álló birkanyáját át akarta hajtani a Tisza másik oldalán levő birtokára. A Tiszán való átszállításnak a kompon kellett volna megtörténnie, ahova Sós Miklós, az új juhász le is hajtotta az egész nyáját. Amikor a birkák bent voltak a kompban, megjelent Ottó Mihály a volt juhász is, aki elmondta, hogy sürgős dolga van a tulsó oldalon s e miatt ő is át akar menni. Ottó állításában nem kételkedett senki s ezért, mikor a

beszálással készen voltak, a vízi jármű elindult a lassan haladtak át a vizen. Ott a kompra került, ahol a vezérűrű volt. Ott megismogatta az ismerős jószágot s amikor a komp a Tisza közepére ért, az elbocsátott juhász egyet fűtlyentett s beugrott a Tiszába. A fűtlyentésre a vezérűrű utána ugrott s ezt követték a többi birkák is és pár perc alatt az egész nyáj a vízben uszott. A birkanyáj egyideig küzdött a mély vízben, de aztán nemsokára elmerültek.

* **Iparváltások és megszüntetések.** Az elmúlt héten az ipartestületen ipart váltottak: Tiszai András a eszmadia és Czeglédi Józsefné Szentosi Juliánna a borbély és fodrász mesterségre. Iparukat megszüntették: Feltman Sámuel férfi szabó és Glück Lajos borbély és fodrász.

* **Magyar levél egy Khinai lapban.** Lepedőnyi nagyságu, angol nyelven írott ujságot hozott nekünk a posta. Jó utat tett meg, amíg ide került: Sanghaiból küldték. A lap címe: *North-China Daily News*. Ebben a lapban egy Shanghai-ban élő fiatal honfitársunk, Komor Pál levele jelent meg május 18-án. Ez a tény is már érdekes; de a levél maga még inkább az. Azt írja abban derék honfitársunk, hogy az angol lapok szándékosan-e avagy tudatlanságból, következetesen elikkasztják a politikai mappából Magyarországot és ezt magyar létére nem tűrheti tiltakozás nélkül. Levelében aztán kis kátéba foglalja a magyar-osztrák közösség mibenlétét, megmagyarázza a Khinai európaiaknak, hogy az osztrák császár csak magyar királyi trónján ura Magyarországnak, egyébként pedig nem egy kalap alatt szánt-vet és arat a magyar meg az osztrák is külön a parlamentük, az államiságunk, a nyelvünk, szóval rendbe hozza azt a sok tévedést, amelyek hamissegnek az angol sajtóban. A Khinai lap pedig udvariasan, szinte bocsánatkérésessel régi tévedésért, adja közzé a magyar ifju levelét — persze angol nyelven.

* **Lemondó rendőr.** Hegyes Márton 22-es számú rendőr lemondott. Ez már a 10-ik eset az idén.

* **Betörő.** Faragó Zsófia nagyváradi betörő Debrecenbe jött üzlet után nézni, miután Nagyváradon több helyet megtisztelt kellemetlen személyével. Itt azonban pórul járt. Megfogták és becsukták.

x **A Telegdy szikszós fürdő kezelőségének értesítése** szerint a vízhiány miatt fennállott korlátozás megszűnővén, a fürdő most már szeptember hó végéig minden nap rendelkezésre áll a n. é. közönségnek. Esteli fürdővonat jövő hónapban még 4 és 11-iki vasárnap és 8-ikán kasszony napján — fog közlekedni. Vendégszobák árai a hátralévő időnyre tetemesen leszállították.

LETZTER JÓZSEF fényképész festészeti és fénykép nagytársasági műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirakásban.

x **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferenc József keserűvizet valamennyi hasonló vizet, tartós haszajtó hatása és említésre méltó kellemes izzónél fogva, már kis adagban is tetemesen fölülmulja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

**Nyakkendő újdonságok 1 koronától
feljebb Feketésnél.**

**Ma este az Arany Bika ké
vénázban Rácz Károly zenekara
játsszik.**

Az orosz-japán háború.

Pétervár, aug. 27. Liszjengtól ke-
lettei irányban csata volt. Három japán
hadosztály Kuraki vezérlete alatt megta-
madta az oroszokat, de ezek visszaver-
ték a támadást. Az ütközetben 32 japán
ágyú megsemmisült.

London, aug. 27. Tiencsini szava-
hihető magánforrás szerint a japánok be-
hatoltak Port Arturba.

Pétervár, aug. 27. A japánok Lia-
o-jiang mellett ma bajnalhasadtakor az
egész vonalon megkezdték a támadást.

Tokio, aug. 27. Távirati jelentés
érkezett, mely szerint az előkészületek
végleg befejeződtek és az általános roham
már holnap hajnalban megindul. Tokió-
ban óriási izgalmat keltett a hír. A la-
kosság hangulata mégis lelkes és biztosra
veszik, hogy pár nap alatt Port-Artur
csakugyan elesik.

EGYLET

* **A jótékony nőegyletből.** A debre-
eni jótékony nőegylet tegnap délelőtt
választmányi gyűlést tartott Veressné
Szathmári Teréz elnöklésével. Az ülésen
jelen voltak, Szabó Kálmáné és Komló-
sy Arthurné alelnökök, dr. Mula Jánosné
dr. Sallay Miklósné, Csanak Józsefné
Weszprémy Zoltánné, Kone Akosné
Sesztina Jenőné Muraközy Róza, Sass
Béla, Joó Istvánné, és Nánásy Lajosné
és Kone Akos titkár. Az ülés egyetlen tár-
gyai: a Stefánia árvaháznál megüresse-
dett tanítónői állás betöltése volt. Hét
pályávat érkezett be, melyből kettő nem
volt figyelembe vehető, mivel a pályázati
feltételeknek nem felelt meg. A választ-
mány a többi öt pályázók felet döntött
és a megüresedett tanítónői állásra G.
Szabó Etelkát választotta meg nagy
szótöbbséggel. A megválasztott tanítónő,
ki jeles oklevéllel bír és eddig kitűnően
működött szeptember 1-én foglalja el
állását.

TAVIRATOK.

Főispán változás.

Budapest, aug. 27. Kaszinói kö-
rökben elterjedt hírek szerint *Beniczky*
Ferenc Pestvármegye főispánja nyugá-
lomba készül vonulni. Utódjaként *Kiss*
Pál volt földmívelési és *Gulner Gyula*
volt belügyminiszteri államtitkárt emle-
getik.

Olaszország és a hármasszövetség

Bécs, aug. 27. Itt az a hír,
hogy Olaszország kilép a hármasszövetségből. Még pedig a borvám
miatt, amelyben a magyar kormány
nem enged. Szögyén Marich László
berlini nagykövet azért tért vissza
Berlinből, hogy erre az eshetőségre
a külügyi kormányt előkészítse. —
Egyben tudomásul hozta, hogy
Vilmos német császár nagy előrelá-
tással azért sietett megkötni e szer-
ződést Oroszországgal, hogy Olasz-
ország helyet Oroszországgal pó-
tolja.

Japán — Korea.

Tokio, aug. 27. Korea elfogadta Ja-
pán felelősségét. Elfogadta a japán va-
lutát és a külföldön Japán által képví-
selteti magát.

Kína Japán fennhatósága alatt.

Tokio, aug. 27. Kína elfogadta Ja-
pánnak ezt a javaslatát, mely szerint
külföldön Japán által képviselteti ma-
gát. Elfogadta továbbá több irányban
Japán fennhatóságát is.

Óriási erdőégés.

Marosvásárhely, aug. 27. A város-
hoz közel fekvő Székhavas erdő kigyu-
ladt. Eddig több, mint 4000 hold erdő
leégett. A mentési munkálatoknál három
embert a fáklyák összeégettek, a tűz
még tart. A kár milliókra rug.

A rozsnyói püspök lemondása.

Rozsnyó, aug. 27. Ivankovits
János püspök úgy a királynak, mint
a pápának megküldte lemondási
kérvényét. Eszerint a püspök a
leltározás után 6000 korona évi
kegydíjjal kolostorba vonul.

Elütött vonatvezető.

Bécsujhely, aug. 27. A déli vasút
Winkler nevű vonatvezetőjét ma a vo-
nat gépe elkapta és a vágány mellé
hajította. A vonatvezető súlyosan meg-
sérült.

Gabonatözsde.

Budapest, augusztus 27. Buzakiná-
lat jó, vételkedv élénk. — Szilárd
irányzat mellett 60,000 métermázsa
került forgalomba 20, közben 7 és fél
fillérrel drágább áron. Egyébb ga-
bonanemek közül rozs, tengeri és árpa
10—15 fillérrel drágább. Idő: szép.

Buza októberre	11.09—10
„ 1905 áprilisra	10.30—31
Rozs októberre	8.53—54.
„ 1905 áprilisra	8.79—80.
Zab októberre	7.47—48
„ 1905 áprilisra	7.70—72
Tengeri augusztusra	7.65—70.
„ szeptemberre	7.76—77.
„ 1905 májusra	7.68—69
Repcse augusztusra	11.50—60

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda cégnél,
Debrecen, Kistemplombazár.

Az iskola idény kezdetével
ajánlják kitűnő minőségű
fiú és leány fehérneműket

harisnya, kötények, matracok,
paplanok stb. stb. nagy raktárát.
Intézetbeli növendékek-
nek előírás szerint.

Határozott árak!

Eladó

vagy

Kiadó

Morgó és Meszena utcán egy
ház eladó vagy november 1-től
kiadó.

Értekezhetni Ranunkel H. és fia
kereskedésében főpiac.

Az „Alföldi Takarékpénztár”

hitelrészecs csoportja

a nyílt számlaköve-
lések leszámítolását

megkezdte.

Bármely felvilágosítással szíve-
sen szolgál az intézet

ügyvezetője.

Fényképező gépek,

lemezek, filmek előhívó
és rögzítők, aranyfürdők,
cartonok dus választék-
ban, gyári áron részlet-
fizetésre is kaphatók:

Borsos Katánál

Debrecen, Városház épület.

Tanítás és sötétkamara hasz-
o o nálata díjtalan. o o

Iskolás

fiúk és leányok

részére kész fehérneműk, ágy
neműk, matrác, ágyterítők
paplanok, flaneltakarók, ha
risnyák és zsebkendők nagy
választékban és csakis első-
rendű minőségben

Kardos Lászlónál
Debrecen, Kossuth-u. 9.

Hajdusági
Bajuszpedrő.

Védjegy.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdu-
sági bajuszpedrő haszná-
lata által, mely legjobb
az összes bajuszpedrő
készítmények között. A
bajuszt nem törí, nem
tépí, mindig szép állás-
ban tartja és soha nem
keményedik meg.

Egy doboz 50 fill.

Kapható:

Dr. Rotsznelk V. Emil
utóda

Grósz Nagy Ferenc
gyógyyszeresznél
DEBRECEN, Kossuth-utca 8. szám.
Valamint Tóth Béla gyógyszerertárában

Legrégibb és legnagyobb butor-
raktár DEBRECENBEN.

BUTOROK.

a legnagyobb választékban, jutányos árbau,
izléses és legszolidabb kivitelben csakis

Killer Ede

butorgyáros, cs. és kir. udvari szállítónál

DEBRECEN,

főpiac, a főtőzsdével szemben
kaphatók, hol úgy a legszeré-
nyebb mint a legdiszesebb meny-
asszonyi kelengyék, szobaberen-
dezések és díszítések kifogás-
lanul eszközöltetnek.

Schicht-szappan

„szarvas“

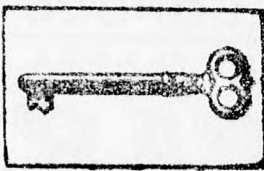
vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkládósabb s ennél fogva
legolcsóbb szappan. — Minden
káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy
minden darab szappan a „Schicht“ névvel és
a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

50-60 ASZTALOS

önálló butormunkás
jó díjazás mellett

Budapest

állandó foglalkozást
— nyerhet. —

Felvilágosítást ad szemé-
lyesen jelentkezőknek:

ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ

HIRDETÉSI OSZTÁLYA

Budapest, VII. k. Erzsébet k. 54. sz.

Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899

Arany érem
Budapest 1899

Arany érem
Pozsony 1902

hydrau-
likus
sajtóért.

szőlő és gyümölcsmüst sajtolására
a nagy üzem számára, 2 kitolható ko-
sárral vagy 1 kossárral.

Bor-, gyümölcsbor-és gyümölcsnedv-sajtókat
kézihajtásra Hercules-
nyomerő-szerkezettel, fa-
vagy vastányórral.

Gyümölcs- és
**szőlő-órlóket,
bogyózógépeket.**

Gyümölcs-aszaló készülékeket gyártanak és szállítanak jótállás mellett,
mint különlegességet a leguabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, III

kü önlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Megrendelések idejekorán kéretnek

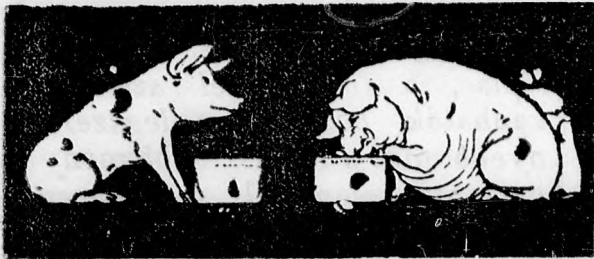
— Abeles-féle állami felügye-
let alatt álló középiskolai fiu-
internátus —

Debrecenben.

Ezen intézetbe felvétetnek
mindazon növendékek, kik Deb-
recen bármely középiskoláját
(gymnásium, reál, kereskedelmi,
polgári) látogatják. Az intézet-
ben teljes ellátás, szakképzett
tanárok felügyelete alatt tanul-
mányaikban szigorú ellenőrzést
és nevelést nyernek. Modern
berendezésű háló-, étkező- és
tanuló termek. Egészséges táp-
lalkozás. Mérsékelt díjak. —
Prospektussal szolgál

Az igazgatóság.
Hatvan-u. 23.

Gazdák figyelmébe!

Manhattan nélkül Manhattan perral.

Aki sertéseit gyorsabban akarja felhizlaltani aki teheneitől és kecskéitől több és jobbminőségű tejet akar aki erős igavonó barmokat és tüzes lovakat akar, egyszóval aki jövedelmezőbb állattenyésztést akar, az használjon

MANHATTAN

tápport. Használatának költsége igen csekély és dusan megtérül 100 kgl. 50. kor., klg. 26 kor. Egy 5 kilós próbaküldeményt 5 kor.-ért küldünk postán és bérmentve utánvétellel hogy a legkisebb gazda is meggyőződhessen a Manhattan por bámulatos hatásáról.

Központi főraktár: **Manhattan Electrophor Vállalat Budapest. VIII., Aggteleki-utca 15.**

CHOCOLAT KOHLER

világhírű finom gyártmány

Egyedüli elárúsító nagyban Magyarországon

BRÁZAY KÁLMÁN

BUDAPEST VIII. József körút 37-39

SZTRAKA-féle tannin csokoládé

kiváló hatású kis gyermekek és felnőttek hasmenése ellen. Egy orb. — ára 40 fillér. Kapható minden gyógyszerárban.

Őszi barack.

Szinyér Váralján Budanovits Bélánál a Zugóhegyen kapható igen szép őszi barack kilója 30 kr. — Egy hét múlva lesz oly nagyságban is, melyből 4—5 darab 1 kiló, ennek kilója 40 kr. **Fehér duránci** befőzni való 5 kilós posta csomagban 1 forint 30 krajcár.

Magyar Nemzeti Bank
Saját érdekében hirdetésnek kiadója
LEOPOLD GYULÁ
hirdetési irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 54.
Bankváltóügylet Postaszáma

Császárfürdő
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Elsőrangú káposzta gyógyfürdő, pártalan gőzfürdővel, legmodernebb szaunákkal, pempó ásványvíz-ágyakkal, hó- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakosztállyal
Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KÖSZVÉNY ÉS CSÜZ ELLEN LEGSIKEREBB
a **KRIEGER-féle**
REPARATOR
1 óveg 2 korona, kis óveg 1 kor.
Főraktár: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, Calvin-tér.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézele
BUDAPEST, V. GÉZA-UTCZA 8.
300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevél-kölcsönöket, melyek után
hosszú távú törlesztés:
10 évre a tőke 4% + 1%...
20 évre a tőke 4% + 1%...
30 évre a tőke 4% + 1%...
2% lemondással:
10 évre a tőke 4% + 1%...
20 évre a tőke 4% + 1%...
30 évre a tőke 4% + 1%...
Részletesen járulékos a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

HOTEL PARIS SZÁJLODA
Rendeltető: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI. VÁCI-KÖRUT 25. SZ.
300 szoba 220 k-ftől kezdve káoszobákkal és villanyvilágítással együtt. Fűtés, meleg víz, fürdő, káoszoba és szobák a káoszoba. Világos vasuti megállóhely az órák pályaudvarok és bejáró hely.

REMINGTON
IRÓGÉP
ÚJ MODELLJE
megjelent!
PROSPEKTUST KÜLD
GLOGOWSKI-TÁRSASÁG
BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÚT 12.

Ön nagyon időseknek látszik!
Fesse haját a **CZERNY-féle Tanningene**
HAJFESTŐ-SZERREL

Vidékek kedvelői kedves helye
KLIVÉNYI FERENCZ
vendéglő elsőrangú étterme
Budapest, VI., Andrásy-út 39.
Külön magyar konyha, valódi hazai borok és a világára „PSCHORRBRÄU” egyedüli kiterjesztés.

Ami egyedül létező valódi angol
SZÉPÍTŐSZER
a Balassa-féle valódi angol szepítőszert minden szepítő, májfolttól, pattanástól, mészszertől és az arcnak szépséget, fiatalosodást kölcsönöz. Műgyémánt nélküli szepítő.
Egy óveg ára 2.- K. hozzá ugorka-szappan 1.- K. puder 2.- K.
Postai szepítőszert kaponta.
Főszepítőszert hely: **Balassa Kornél**
Gyógyeztető: Budapest — Erzsébetfalva.

VÉRGYÓGYÍTÁS
A legbiztosabb gyógy mód: asthma, szív-, gyomor-, ideg- és bőrbetegségek, vérszegénység, vesebetegségek.
Megalapítója és egyedüli képviselője:
D. KOVÁCS J. fővárosi orvos.
BUDAPEST, V. VÁCI-KÖRUT 18. SZ. L. EM.

Ami egyedül létező valódi angol
SZÉPÍTŐSZER
a Balassa-féle valódi angol szepítőszert minden szepítő, májfolttól, pattanástól, mészszertől és az arcnak szépséget, fiatalosodást kölcsönöz. Műgyémánt nélküli szepítő.
Egy óveg ára 2.- K. hozzá ugorka-szappan 1.- K. puder 2.- K.
Postai szepítőszert kaponta.
Főszepítőszert hely: **Balassa Kornél**
Gyógyeztető: Budapest — Erzsébetfalva.

OSERS és BAUER
MOTORGYÁR
BUDAPEST
V. Lipót-körút 7.
Benzin- és petrolin-motorok
Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.
Ezerrel berendezések működésben. — Kiszérendő gyártmány. — Kedvező üzleti feltételek.

BÉCS
Dresdenstrasse 70-80.
Benzin- és petrolin-lokomobilok

Versemeny kiváló olcsó árak!
Elsőrangú angol és francia olaj ruhák-kalme-költözéskorok árúknak
LEON és OLAI
Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 4.
Mindkét ország minden részébe ingyen és bérmentve küldenek

OSERS és BAUER
MOTORGYÁR
BUDAPEST
V. Lipót-körút 7.
Benzin- és petrolin-motorok
Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.
Ezerrel berendezések működésben. — Kiszérendő gyártmány. — Kedvező üzleti feltételek.

BÉCS
Dresdenstrasse 70-80.
Benzin- és petrolin-lokomobilok